

Desinfeksjon av klauvboks

etter forutgående reingjøring
Av de 20 som svarte på prisundersøkelsen under, svarte fire stykker at de desinfiserer mellom hver besetning. Det virker som det er steaming som fungerer best, evt. med Virkon S som reserveløsning. Det kan imidlertid være utfordrende ved frost (dette gjelder trolig også reingjøring?) og flere besetninger samme dag.

Hva har skjedd?

Fagsamling på Mære i Verdal i slutten av november. Denne gangen var vi nærmere 30 som bidro til å gjøre fagsamlinga til en positiv opplevelse både faglig, med praktisk beskjæring og gode diskusjoner, og sosialt.

Hva skjer?

Det vil holdes sertifiseringskurs til høsten. Datoer er ikke fastsatt. Det er dessuten etterspørsel etter nybegynnerkurs. Si fra til ase.margrethe.sogstad@tine.no eller sms til 91667322 om dere bidrar på slike kurs, slik at personer som ønsker kurs kan bli informert.

3-4.11: Samling for klauvskjærere som kan ta i mot lærlinger
5-6.11: Fagsamling, årsmøte og julebord for NoKL

Sjekkliste klauv før under og etter innflytting i nye fjøs

Det hender dere diskuterer med bonden i forbindelse med bygging og innflytting i nye fjøs. Her er en sjekkliste for hva som er viktig å tenke på mht. bygget og forebygging av klauvproblemer i forbindelse med innflytting.

DYRA

- Klauvskjæring seinest 3-4 mnd før innflytting når dyra skal inn på betong, 2-3 mnd på gummi (korrekt form MED vegg og tjukk nok såle og MED registrering i Helsekort klauv og innrapportering til Husdyrkontrollen (enkeltdyr kan tas seinere, men la det være igjen tjukk såle!)
- Utsjalling av dyr med kroniske klauvproblemer og dyr som man ikke tror har klauver for å klare seg bra i lausdrifta
- Regelmessig overvåkning av bevegelse /halthet, særlig viktig den første måneden etter innflytting! Ved kort klauvlengde, krum rygg, halthet bør dyra flyttes til sjukebinge, sjukebåsrekke e.l.
- Ta ut spesielt urolige/brunstige dyr
- Innflytting i beitesesongen er best
- Mest mulig begrenset innkjøp av dyr (helsekort klauv, livdyrattest, aldri noen garanti mot smitte ved innkjøp)
- Fotbad ved innsett og en periode etter innflyttingen (foreb. klauvspaltetflegmone)
- Vær ekstra nøye med hygien / reinholdet i liggebåser og gangareal
- Etablere rutiner for regelmessig klauvskjæring, første beskjæring/kontroll av alle kyr og kviger i klauvboks etter 2-3 mnd

BYGGET

- Tenk gjennom fordeler og ulemper ved de ulike løsningene på forhånd! Kontakt fagpersoner!
- Tilrettelegg for å tilfredsstillte beitekravet (for klauvhelsa er beitegang vanligvis svært gunstig, utegang i luftgård har ikke samme positive effekt.
- Lag gode driveganger og breie nok dører inn/ut til beite/luftgård. Underlaget ute må være tørt, reint og tråkkfast.
- Liggebåser med innredning som gir god liggekomfort og god plass til reising og legging og med mjuke og holdbare liggeunderlag bidrar til at kuene ligger mer (13-14 t/døgn) og samtidig avlaster klauvene og får dem «ut av møkka». Ha fokus på dyretthet, antall dyr per eteplass

Det bør tas forholdsregler for å unngå nedslitte såler etter innflytting

HELSETJENESTEN FOR
STORFE

POSTBOKS 58 - 1431 ÅS
www.storfehelse.no

og ellers dyrevennlig detaljutforming.

- I robotsystemer er det fordelaktig med «fokusgrupper» eller «VIP-avdeling» (skåneavdeling) der dyr med begynnende problemer kan tas ut for rekreasjon og ro – samtidig som de produserer mjølk.
- Tilstrekkelig antall sjukebinge og kalvingsbinge med tørt og mykt underlag
- Gummiunderlag i gangarealet er vanligvis bedre for klauvhelse enn betong.
- Godt reinhold er et viktig forebyggende tiltak mot infeksjøs klauv sykdommer. Gjødelskraper på heldekkende golv må være driftssikre og ha god kvalitet. Sørg for at stoppeplassen for skrapene er i lite trafikkerte områder og at det er godt nok reinhold i oppsamlingsarealene. På spaltegolv er gjødels-

roboter nyttige. Noe manuelt reinhold er alltid nødvendig i enkelte områder.

- Tilrettelegging for klauvskjæring (areale, porter, vaskeplass, tilgang til strøm)
- Tilrettelegging for fotbad (best i returgang fra mjølkning)
- Nystøpte betonggolv for dyr skal være «brettskurte» og ikke «stålglattet». Grovhet i golv er en vesentlig risikofaktor for nedslitte såler og påfølgende infeksjoner. Gå over nye golv og slip eventuelt bort forhøyninger og andre oppstikkende deler. Obs. Rilling av gamle betonggolv kan også gi nedslitte såler.
- Nye golv har en høy pH som kan skade hornet i klauvene. Syrevask gjerne med M.I. syre e.l. med påfølgende skylling med høytrykksspyler, eventuelt stryk på en kaldasfalt, tjære eller Benarolje som overstrøs

lett med sagflis for å «polstre» overflaten den første tida.

- Etabler gode rutiner fra dag 1! Utgjødslingshyppighet hvert 90 min på dagtid, strørutiner, fôringshyppighet og regelmessig klauvskjæring.
- Evaluer systemet kontinuerlig og etter 3 måneder ved første klauvskjæring: Fungerer systemet, skrapene etc? Noe som bør endres?

Innrapportering av klauvhelse – 2013

Nye oppdaterte tall fra 2013 er nå tilgjengelig. I løpet av 2013 er det rapportert inn 79 016 klauvhelseregistreringer, som er en økning siden 2012 og 2011 hvor det ble rapportert inn henholdsvis 74 175 og 73 146 registreringer.

Av Cecilie Ødegård, Geno

Det er 64 527 kyr som i løpet av 2013 hadde minst en registrering av klauvhelse, og disse kommer fra 3 029 besetninger. Det har vært en jevn økning også i antall kyr og besetninger

med klauvhelseregistreringer de siste årene. Det er også kommet inn data fra tidligere år i løpet av 2013. Av innrapporteringene er det 71 % kyr som er registrert med normale klauver i 2013. Dette er den samme andelen som også er registrert tidligere år. For

klauvlidelsene er det korketrekkerklauv som har den høyeste frekvensen med 10 %, mens frekvensen for hornforråtnelse er 6 %. De øvrige klauvlidelsene har lave frekvenser, mellom 0,05 % og 4 %. Totalt siden 2004 er det registrert inn 472 072 innrapporteringer, og av disse er 159 509 utført av en sertifisert klauvskjærer.

Oppsummering fra det faglige i Verdal

Hei her kjem ei oppsummering frå samlinga i Verdal . Takk til alle som var med på å gjere det til ei god samling.

Av Stein Ove Løken

Eg trur det var rett å skjære på levande dyr . Det vil sjølvsagt vere sprik i erfaringsgrunnlaget når vi samlast, og det var kjekt at alle tok del i skjæringa. Hovudprinsippa var vi enige om, som å sette igjen tjukk nok såle og behalde høgde bak i ballen. Det var litt forskjell på utholing og runding av vegg. Vi må passe på å ikkje ta for mykje av vegg. Utholinga må og vere på plass slik at ein får avlaste såleknusingspunktet og få vekta ut

mot vegg.

Eg sakna dyr med kraftig hornforråtning på samlinga, da vi burde diskutert meir rundt dette. Eg har vore med på eit forsøk med fotbad der ein brukte organiske syrer. Då eg var tilbake på fjøset etter 8 veker, vart eg skuffa over effekten av utskjæring av hornforråtnelse. Meir info om forsøket blir sikkert tema på samlinga til hausten på Jæren.

Eg vil ellers oppmode alle til å bruke heile spekteret på helsekortet. Eg trur nok at eg ikkje er god nok på å få

registret for eksempel halting.

Vi har fått tilbakemelding frå bønder som saknar ei oppsummering av helsekortet ved slutten av dagen og råd om tiltak. Er det mykje klauvlidelsar, kan det vere aktuelt å anbefale besetningsutredning med veterinær, fôringsrådgjiver og klauvskjærarar. Det er vi som klauvskjærarar som ser alle klauver og alvorlighetsgrad på evt. klauvlidelser og vi har derfor et ansvar for å oppsummere funna våre i Helsekort klauv, og fange opp desse «versting» fjøsa. Ta vare på helsa i desse travle tider. God vår sesong til alle der ute!

Nytt om klauvskjærer dekning

Jæren

Det er stor etterspørsel etter klauvskjæring på Jæren og klauvskjærerne i området har mer enn nok å gjøre. Det er aktuelt med en ny klauvskjærer i området, men også muligheter for klauvskjærere fra andre deler av landet som kan tenke seg å jobbe konsentrert på Jæren periodevis. Se mer informasjon på storfelhelse.no

Gausdal

Det er stor etterspørsel etter klauvskjæring i Gausdal iflg veterinærer i området og allerede travle klauvskjærere må hentes inn fra andre områder. Det er derfor ønskelig med en ny klauvskjærer i området. Men også, i en overgangsperiode, muligheter for klauvskjærere fra andre deler

av landet som kan tenke seg å jobbe konsentrert her periodevis. Øystein Nicolaisen har nå meldt om noe ledig kapasitet, så vi håper det kan lette trykket noe.

Midt-Norge

Veterinærer i TINE i Midt-Norge har foretatt en undersøkelse blant bønder i regionen. Gruppen som har fått undersøkelsen er medlemmer i produsentlagenes arbeidsutvalg.

Foreløpig oppsummering av resultatene viser at de fleste produsentene er fornøyd med tilgangen på klauvskjærer, men at flere kunne tenke seg faste avtaler. Erfaringer fra veterinærer og rådgivere i flere distrikter viser imidlertid at mange besetninger ikke har tilstrekkelig med klauvskjæring

på dyra sine. Så om anbefalingene for klauvskjæring ble fulgt opp av alle produsenter, ville det blitt behov for flere klauvskjærere. Flere klauvskjærere kan nok også bli bedre på å oppsøke potensielle kunder og tilby de gode løsninger for optimale klauvskjæringsrutiner.

Østlandet

Det er mye å gjøre for klauvskjærerne på det sentrale Østlandet. Forhåpentligvis vil det bli bedre dekning ved noe nyrekruttering.

Diverse

E-postadresser

Det er fortsatt flere av dere vi ikke har e-postadresser til. Kan dere gå inn på medlemslistene på storfelhelse.no og se om det gjelder dere. Send i så fall e-post til ase.margrethe.sogstad@tine.no

Stoff til Vinkelsliper'n

For å få til et mest mulig interessant og aktuelt nyhetsblad for dere medlemmer i NoKL, er det viktig at dere kommer med innspill til stoff og gjerne skriver litt selv innimellom. Alle innspill og tekster kan sendes til ase.margrethe.sogstad@tine.no Redaktøren er også veldig takknemlig for alle som sender inn bilde og en liten presentasjon av seg selv. Det har ikke vært den helt store entusiasmen for dette blant de som har vært forsøkt forespurt, så kanskje spalten bør utgå?

Vedlegg: Prisundersøkelse, diverse artikler fra Buskap

Prisundersøkelse

På oppdrag fra årsmøtet har det blitt foretatt en prisundersøkelse blant de som er registrert med e-postadresse i laget. Det var 20 stykker som svarte. Resultatet er vedlagt.

Lokal-behandling

Ved lokalbehandling av hudbetennelse og hornforråtnelse må ikke samme boks og pensel benyttes i flere besetninger. Dette av hensyn til risiko for overføring av smitte. Lokalbehandlende middel kan helles over i engangsbeger før klauvskjæringa starter eller man kan sette igjen boksen i besetningen. Benytt én pensel per besetning.

Presentasjon Trond Løfaldli

Trond Løfaldli

Trond representerer Midt-Norge i styret i klauvskjærerlaget og bor i Rindalsskogen. Han skjærer med KVK-boks

